

IZVEÅ TAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u junu 2015.god.

15.07.2015

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅji se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne Åjkole "Svetozar MarkoviÄ" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se raÄ•una o rasporedu i vrsti izvora zagaÄ'ivanja, gustine naseljenosti, specifiÄnosti terena i meteoroloÅjkih uslova. Na oba merna mesta vrÅji se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagaÄ'ujuÄ'tih materija SO₂, Ä'aÄ'i, kao i NO₂. TakoÄ'e se na oba merna mesta vrÅji analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina, gde se odreÄ'uju i ukupne taloÄ'ne materije. Procena zagaÄ'enosti vazduha, odnosno graniÄ'ne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerozagaÄ'enja baziraju se na vaÄ'ejim zakonskim propisima (Zakonu o zaÄ'ititi vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagaÄ'enja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kuÄ'nim loÄ'nicama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izdguni gasovi saobraÄ'ajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loÄ'jenja dolazi do poveÄ'tanih koncentracija zagaÄ'ujuÄ'tih materija. Tome doprinose i meteoroloÅ'ki uslovi: niska temperatura, poveÄ'tana vlaÄ'nost i poveÄ'tani atmosferski pritisak. Svaka od zagaÄ'ujuÄ'tih materija ima specifiÄ'an mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. NajÄ'eÄ'je dolazi do nadraÄ'aja respiratorih puteva, oteÄ'anog disanja, kaÄ'ljanja, oseÄ'taja stezanja u grudima, suzenja oÄ•iju, pojaÄ'ane sekrecije iz nosa. U vreme kada je poveÄ'tana koncentracija ovih materija, osobe sa srÄ'anim i pluÄ'tnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produÄ'enu i napornu fiziÄ'ku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA

Sumpor dioksid dnevnih merenja SO₂ na 2 merna mesta, 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 30 na mernom mestu u O.Ä. u Vranju. U junu 2015.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko graniÄ'ne vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan na mernim mestima u ZZJZ u Vranje i O.Ä. u Vranju. GraniÄ'na vrednost, kao i tolerantna vrednost imisije za SO₂ za jedan dan iznosi 125 Äug/m³/dan. U junu 2015. god. izvrÅjeno je 60 dnevnih merenja Ä'aÄ'i na 2 merna mesta, 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju. U junu 2015.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko graniÄ'ne vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan na mernom mestu u O.Ä. u Vranju. U junu 2015.god. na mernom mestu u ZZJZ u Vranje nije izmerena koncentracija Ä'aÄ'i preko maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Ä. u Vranju. Maksimalno dozvoljena vrednost imisije za Ä•adj za jedan dan iznosi 50 Äug/m³/dan .

Azot dioksid. U junu 2015.god. izvrÅjeno je 60 dnevnih merenja azot dioksid-a na 2 merna mesta, 30 na mernom mestu u ZZJZ i 30 na mernom mestu u O.Ä. u Vranju. U junu 2015.god. nije bilo vrednosti NO₂ preko graniÄ'ne vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. GraniÄ'na vrednost imisije za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 Äug/m³/dan, tolerantna 125 Äug/m³/dan. Aerosediment U junu 2015.god. analiza aerosedimenta u mesecu padavina raÄ'ena je na mernim mestima u ZZJZ u Vranje i O.Ä. u Vranju. MeseÄ'ne vrednosti ukupne materija u junu 2015.god., na ovim mernim mestima, bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taloÄ'ne materije na mesecnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan. Tabela sa rezultatima merenja Dr Nevenka StanojkoviÄ'Lekar spec.higijene Spec.toksikologije